

**КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ АРХІТЕКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА
УПРАВЛІННЯ**

Циклова комісія Будівництво та цивільна інженерія
(Назва циклової комісії)

Відділення Архітектури та дизайну
(Назва відділення)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Тетяна КОСА **Тетяна КОСА**
« 01 » 09 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОХОРОНА ПРАЦІ

(Назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво

Спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія

Освітньо-професійна програма Опорядження будівель і споруд та
будівельний дизайн

Освітньо-кваліфікаційний ступінь фаховий молодший бакалавр

КИЇВ - 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Охорона праці» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр.

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво

Спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія

Освітньо-професійна програма Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн

Робочу програму навчальної дисципліни уклали: Потоцький А.Г., спеціаліст вищої категорії.

Робочу програму навчальної дисципліни «Охорона праці»

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії Будівництво та цивільна інженерія

Протокол № 1 від « 28 » серпня 20 25 року

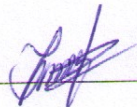
Голова циклової комісії

Наталія КОВАЛЬОВА

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

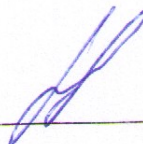

Оксана КУНЬКА

« 28 » серпня 2025 року

Розглянуто

Методист коледжу

Ірина ТИМОШЕНКО

« 28 » серпня 20 25 року

Схвалено методичною радою коледжу

Протокол № 2 від « 01 » 09 20 25 року

Голова методичної ради

Тетяна КОСА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва навчальної дисципліни	Охорона праці
Статус	Обов'язкова компонента освітньо-професійної програми
Форма навчання	денна
Мова викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС/годин	3/90
Індивідуальне завдання (курсний проект, курсова робота)	не передбачено
Форма контролю	<i>Екзамен</i>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці» є формування у студентів компетентностей, які сприяють логічному мисленню, вмінні використовувати нормативно-довідникові матеріали, формування у майбутніх фахівців та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду. В усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці.

Навчальна дисципліна спрямована на формування професійної особистості, здатної використовувати весь спектр набутих компетентностей для досягнення успіху в конкурентному середовищі. Набуті в процесі вивчення дисципліни компетентності підвищують конкурентоспроможність молодих фахівців на ринку праці.

Завданням навчальної дисципліни «Охорона праці» є вивчення змісту та засвоєння основних розділів навчальної дисципліни. Забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих

умовах через ефективне управління охороною праці. Формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 1. Здатність користуватися нормативною, технічною і довідковою літературою, дотримуватися вимог ДБН та ДСТУ під час проектування, виконання робіт в галузі будівництва та цивільної інженерії.

СК 10. Розуміння технологічних процесів під час зведення, опорядження, експлуатації, ремонту і реконструкції об'єктів будівництва та інженерних мереж з дотриманням вимог охорони праці та охорони навколишнього середовища.

СК 24. Здатність застосовувати основні законодавчі положення з охорони праці та охорони навколишнього середовища; володіти безпечними прийомами виконання будівельно-монтажних робіт та опоряджувальних робіт, застосовувати основні методи безпеки життєдіяльності та цивільного захисту виробничого персоналу і населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих, володіння культурою безпеки, екологічною свідомістю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни формуються програмні результати навчання відповідно до ОПП:

РН 7. Аналізувати можливі ризики, виявляти чинники впливу для запобігання нещасним випадкам та аваріям на об'єктах будівництва; володіти основними методами захисту навколишнього середовища від можливих наслідків виробничої діяльності.

РН8. Приймати ефективні рішення у сфері своєї компетенції у випадках аварій та надзвичайних подій.

РН18. Раціонально обирати та організовувати роботу машин і механізмів, засобів малої механізації під час зведення об'єктів будівництва та інженерних

мереж з урахуванням їх технічних характеристик і дотримання вимог охорони праці та екологічної безпеки.

Очікувані результати навчання:

Тема 1. Загальні відомості охорони праці в будівництві.

- Знати сучасний підхід до вирішення завдань охорони праці;
- Вміти розробити рішення з нормалізації умов праці на етапі проектування;
- вміти застосувати сучасні методи досліджень загроз і небезпек на робочих місцях;
- вміти впроваджувати організаційні і технічні заходи з метою поліпшення безпеки праці.

Тема 2. Правові й організаційні питання з охорони праці

- Знати основні законодавчі акти з охорони праці.
- Знати основні положення законодавства України про працю і охорону праці.
- Знати нормативно-правові акти з охорони праці.
- Знати види відповідальності за порушення законодавства з охорони праці.

Тема 3. Державне керування охороною праці й організація охорони праці на виробництві.

- Знати органи державного керування охороною праці;
- Вміти організувати службу охорони праці на підприємстві.
- Вміти розробляти зміст інструкції з охорони праці на підприємствах.

Тема 4. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

- Знати за якими ознаками класифікують нещасні випадки.
- Знати порядок і терміни розслідування нещасних випадків на виробництві.

- Вміти організовувати розслідування нещасних випадків на виробництві.

Тема 5. Аналіз, прогнозування та профілактика травматизму і професійних захворювань на виробництві.

- Знати на які групи поділяються нещасні випадки і профзахворювання.
- Вміти аналізувати стан охорони праці на підприємстві.
- Вміти розробляти системи автоматичного контролю і керування охороною праці.

Тема 6. Державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.

- Знати страхування від нещасних випадків.
- Вміти проводити профілактичні заходи, спрямовані на ліквідацію небезпечних і шкідливих виробничих факторів.
- Знати органи страхування від нещасних випадків.
- Вміти організовувати робочі місця для інвалідів.
- Знати обов'язки застрахованого і роботодавця.

Тема 7. Основи фізіології праці та виробничої санітарії.

- Знати комплекс шкідливих виробничих факторів.
- Знати категорії професійних шкідливих факторів.

Тема 8. Мікроклімат робочої зони.

- Знати нормування параметрів мікроклімату.
- Знати категорії робіт за ступенем важкості.

Тема 9. Освітлення виробничих приміщень.

- Знати вимоги нормативних документів до систем виробничого освітлення.
- Знати основні світлотехнічні величини.
- Вміти розрахувати системи штучного освітлення.

Тема 10. Виробничий шум.

- Знати нормування, заходи і засоби захисту працюючих.
- Вміти оцінювати шум за його класифікацією.
- Знати характеристику шуму.

Тема 11. Захист від вібрацій та випромінювань.

- Знати якими параметрами характеризується вібрація.
- Знати за якими ознаками класифікується вібрація.
- Вміти знижувати інтенсивність вібрації на шляху її поширення.

Тема 12. Основи безпеки процесів праці.

- Знати загальні вимоги безпеки до виробничих процесів.
- Вміти застосовувати дистанційне керування технологічними процесами при наявності небезпечних виробничих факторів.
- Вміти використовувати посудину, що працює під тиском.
- Знати фактори, що сприяють виникненню вибуху в комплексах.
- Вміти проводити технічний огляд посудин і апаратів, що працюють під тиском.

Тема 13. Електробезпека.

- Знати ступені небезпеки при ураженні людини електричним струмом.
- Знати особливості дії електричного струму на організм людини
- Знати види електричних травм.
- Вміти надати долікарської допомоги при ураженні людини електричним струмом.

Тема 14. Пожежна безпека.

- Знати основні поняття та визначення пожежної безпеки.
- Знати показники пожежовибухонебезпеки речовин і матеріалів.
- Вміти оцінити вибухонебезпеки об'єкта.
- Знати способи і засоби гасіння пожеж.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальні відомості охорони праці в будівництві.

Основні визначення в галузі охорони праці. Трудова діяльність. Важкість праці. Виробничий ризик. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих факторів. Шкідливий виробничий фактор. Небезпечний виробничий фактор. Фізичний небезпечний та шкідливий виробничий фактор (НШВФ). Хімічний НШВФ. Біологічний НШВФ. Психофізіологічний та соціальний НШВФ.

Тема 2. Правові й організаційні питання з охорони праці.

Конституційні права громадян України в системі охорони праці. Закон України «Про охорону праці». Кодекс законів про працю (КЗпП). Основи законодавства України про охорону праці. Закон України «Про забезпечення санітарного благополуччя населення». Закон України «Про пожежну безпеку». Ст.25 Закону України «Про підприємства в Україні». Глава 40 Цивільного кодексу України «Зобов'язання, що виникають внаслідок заподіяння шкоди». Ст.7 Закону України «Про колективні договори і угоди».

Тема 3. Державне керування охороною праці й організація охорони праці на виробництві.

Кабінет Міністрів України. Державний комітет з нагляду за охороною праці. Міністерства праці і соціальної політики України. Пріоритет життя і здоров'я працівників, повна відповідальність роботодавця за створення належних, безпечних і здорових умов праці. Підвищення рівня промислової безпеки шляхом забезпечення суцільного технічного контролю за станом виробництва, а також сприяння підприємством у створенні безпечних та нешкідливих умов праці. Комплексне розв'язання завдань охорони праці на основі загальнодержавної, галузевих, регіональних програм з цього питання. Соціальний захист працівників. Встановлення єдиних вимог з охорони праці для всіх підприємств незалежно від форм власності. Адаптація трудових процесів до можливостей працівника.

Тема 4. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

Класифікація нещасних випадків. Одиночні нещасні випадки. Групові нещасні випадки. Виробничі нещасні випадки. Розслідування нещасного випадку по формі Н-5. Розслідування по формі Н-1. Нещасні випадки за формою НТ. Типове розслідування. Спеціальне розслідування. Розслідування за участю органів державного нагляду. Зобов'язання керівника робіт при розгляді нещасного випадку. Зобов'язання роботодавця при розгляді нещасного випадку. Зобов'язання Комісії з розслідування нещасного випадку. Термін розглядання і затвердження актів Н-1, НТ та Н-5. Розслідування професійних захворювань на виробництві. Розслідування аварій на виробництві.

Тема 5. Аналіз, прогнозування та профілактика травматизму і професійних захворювань на виробництві.

Небезпечні й шкідливі виробничі фактори. Група технічних нещасних випадків і профзахворювань. Група організаційних нещасних випадків і профзахворювань. Методи аналізу стану охорони праці. Статичний метод дослідження. Визначення динаміки травматизму згідно звітів 7-ТНВ. Груповий аналіз повторень нещасних випадків. Топографічний аналіз причин нещасних випадків. Монографічний аналіз причин нещасних випадків. Метод експертних оцінок.

Тема 6. Державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.

Закон про страхування від нещасних випадків. Основні завдання страхування. Об'єкт страхування. Суб'єкт страхування. Страхування за трудовим договором. Страхування осіб, які працюють самостійно. Підстави для оплати потерпілому від нещасних випадків. Фонд соціального

страхування. Правління Фонду. Обов'язки правління Фонду. Статут Фонду. Здійснення Фондом профілактики нещасних випадків по напрямкам. Страхові експерти. Державний нагляд у сфері страхування. Відшкодування збитку. Страхові виплати. Порядок і терміни проведення страхових виплат. Права і обов'язки застрахованого і роботодавця.

Тема 7. Основи фізіології праці та виробничої санітарії.

Два компоненти фізіології праці. Механічний компонент. Психічний компонент. Статична робота. Динамічна робота. Розумові навантаження. Фізичні шкідливі виробничі фактори. Дві категорії професійних шкідливостей. Фізичні шкідливості. Хімічні шкідливості. Біологічні шкідливості. Психофізичні шкідливості. Санітарні норми.

Тема 8. Мікроклімат робочої зони.

Основні параметри клімату. Теплообмін. Теплове самопочуття. Фізіологічні процеси в організмі людини. Терморегуляція. Водяний баланс. Значення вологості для людини. Абсолютна вологість. Максимальна вологість. Інтенсивність теплового опромінювання. Нормування параметрів мікроклімату. Енерговитрати організму. Категорії робіт за ступенем важкості. Загальні принципи оздоровлення повітряного середовища. Атмосфера. Шкідливі речовини при контакті з організмом. Гігієнічне нормування. Чотири класи шкідливих речовин. Заходи щодо нормалізації повітря робочої зони. Вентиляція.

Тема 9. Освітлення виробничих приміщень.

Природне освітлення. Адаптація. Акомодация. Конвергенція. Світлові випромінювання. Світловий потік. Сила світла. Освітленість. Яскравість поверхні. Коефіцієнт відбиття. Фон. Контраст. Видимість. Види виробничого освітлення. Рівень освітленості. Нормування природного освітлення. Нормові значення КПО. Робоче освітлення. Чергове освітлення. Аварійне освітлення. Охоронне освітлення. Нормування штучного освітлення. Джерела світла.

Лампи розжарювання. Газорозрядні лампи. Енергозберігаючі світлодіодні лампи. Загальне освітлення. Локальне освітлення.

Тема 10. Виробничий шум.

Механічний шум. Аерогідродинамічний шум. Електромагнітний шум. Частота звуку. Часові характеристики шуму. Ультразвукові коливання. Інфразвук. Фізична сутність шуму. Широкополосний шум. Вузькополосний шум. Вплив шуму на організм людини. Гігієнічне нормування виробничого шуму. Рівень звукового тиску. Гранично допустима величина (ГДР). Заходи боротьби з шумом. Організаційні та архітектурно-планувальні заходи. Медико-профілактичні. Технічні. Звуковідбиваючі. Звукопоглинаючі. Акустична обробка приміщень.

Тема 11. Захист від вібрацій та випромінювань.

Амплітудна вібрація. Вібрація частотна. Класифікація вібрації. Загальна вібрація. Транспортна вібрація. Транспортно-технічна вібрація. Локальна вібрація. Низькочастотна вібрація. Середньочастотна вібрація. Високочастотна вібрація. Постійна і непостійна вібрація. Коливна, переривчаста, імпульсна вібрації. Заходи й засоби захисту працюючих від дії вібрації. Метод зниження інтенсивності вібрації. Динамічне віброгасіння. Метод віброізоляції. Комбінований метод. Метод вібродемпферування.

Тема 12. Основи безпеки процесів праці.

Усунення безпосереднього контакту з продукцією. Заміна технологічних процесів і операцій. Комплексна механізація й автоматизація виробництва. Застосування дистанційного керування. Герметизація устаткування. Впровадження систем контролю, що забезпечують захист працюючих. Своєчасне одержання інформації. Раціональна організація праці. Своєчасне видалення відходів виробництва. Метод колективного захисту. Забезпечення пожежної і вибухової безпечності. Стандарти системи безпеки праці (ССБП).

Ергономічні вимоги (ГОСТ 12.2.049-80). Використання безпечних транспортних комунікацій. Механізація й автоматизація перевезень.

Перегрів стінок компресора. Загорання і вибух пари мастил. Засмоктування повітря. Несправність приладів. Порушення технічних правил експлуатації. Попадання масла в обладнання. Падіння балонів. Балони різних кольорів. Корозійне руйнування обладнання. Технічний огляд. Механічні випробування. Статичні, динамічні, гідравлічні. Пневматичні випробування. Запобіжні клапани. Розривні мембрани. Розрахунок на статичні й динамічні навантаження. Умови експлуатації. Запірна арматура.

Тема 13. Електробезпека.

Електротравма. Електротравматизм. Електроустановки. Прямий дотик. Непрямий дотик. Термічна дія. Електролітична дія. Біологічна дія. Електричні опіки. Металізація шкіри. Електроофтальмія. Механічні ушкодження. Перша група ураження електричним струмом. Друга група. Третя група. Четверта група. Клінічна або «удавана» смерть. Величина струму. Величина напруги. Електричний опір людини. Частота і рід струму. Індивідуальні особливості і стан організму. Збільшення часу дії струму. Класифікація приміщень. Небезпека замикань на землю. Зона розтікання.

Тема 14. Пожежна безпека.

Горіння. Горюче середовище. Спалах. Займання. Спалахування. Самозаймання. Самоспалахування. Тління. Неспалимі речовини. Важко-спалимі. Спалимі. Теплове, хімічне, мікробіологічне самозагорання. Категорія пожежної небезпеки приміщення. Категорія А. Категорія Б. Категорія В. Категорія Г. Категорія Д. Пожежонебезпечна зона. Пожежонебезпечна зона II-1 класу. II-II класу, II-III класу. Вибухонебезпечна зона. Способи і засоби гасіння пожеж. Пінні вогнегасники. Газові вогнегасники. Вуглекисотно-бромтилові вогнегасники. Порошкові вогнегасники. Пожежний сповіщувач. Лінії зв'язку. Приймально-контрольні прилади. Стаціонарні установки автоматичного пожежогасіння. Автоматичні вуглекислотні установки гасіння пожежі.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

4.1 Денна форма навчання.

№ заняття	Назви тем	Кількість годин								Рекомендовані джерела інформації
		усього	Денна форма навчання у тому числі				САОСТ	-	-	
			лекц.	практ.	лабор.	семін.				
IV рік навчання, VII семестр										
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
	Тема 1. Загальні відомості охорони праці в будівництві.	6	2	-	-	-	4			
1	1.1.Предмет, структура, зміст та мета навчальної дисципліни «Охорона праці». Термінологія охорони праці. 1.2. Попередження виробничого травматизму, професійної захворюваності та аварій – головне завдання охорони праці. Самостійна робота 1.3. Системний аналіз в охороні праці. 1.4. Попередження виробничого травматизму. 1.5. Попередження професійних захворювань та аварій.	2	2	-	-	-	-			ОІІ, ст 14-21
		4	-	-	-	-	4			ОІІ, ст 23-25
	Тема 2. Правові й організаційні питання з охорони праці.	6	2						4	
2	2.1. Законодавство України в галузі охорони	2	2	-	-	-	-		-	ОІІ, ст 48-51

	<p>праці.</p> <p>2.2. Принцип держ. політики в галузі охорони праці.</p> <p>2.3. Соціальний захист працівників.</p> <p>2.4. Застосування міжнародних договорів та угод.</p> <p>2.5. Нормативно-правові акти та документи підприємств з охорони праці.</p> <p>Самостійна робота</p> <p>2.6. Права працівників на пільги та компенсацію за важкі та шкідливі умови.</p> <p>2.7. Гарантії прав на охорону праці.</p> <p>2.8. Гарантії охорони праці жінок, неповнолітніх, інвалідів, та людей похилого віку.</p> <p>2.9. Гарантії охорони праці жінок, неповнолітніх, інвалідів, та людей похилого віку.</p>	4	-	-	-	-	-	4	O11, ст 69-70
	<p>Тема 3. Державне керування охороною праці й організація охорони праці на виробництві.</p>	6	2	-	-	-	-	4	
3	<p>3.1. Органи державного управління охороною праці, їх компетенція і повноваження.</p> <p>3.2. Державний нагляд, відомий і громадський контроль за охороною праці.</p> <p>3.3. Органи державного управління.</p> <p>3.4. Держнагляд охорони праці.</p>	2	2	-	-	-	-	-	O11, ст 80-82

	Самостійна робота 3.5. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади. 3.6. Організація охорони праці на виробництві	4	-	-	-	-	-	4	O11, ст.83
	Тема 4. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. 4.1. Класифікація нещасних випадків. 4.2. Одиночні нещасні випадки. 4.3. Групові нещасні випадки. 4.4. Порядок проведення розслідування нещасного випадку.	6	2	-	-	-	-	4	O11, ст.102-107
4	Самостійна робота 4.5. Звітність та інформація про нещасні випадки. 4.6. Нещасні випадки за нормою Н-1. 4.7. Типове розслідування. 4.8. Виробничі нещасні випадки. 4.9. Зобов'язання роботодавця при розгляді нещасного випадку.	4	-	-	-	-	-	4	O11, ст.108-109
	Тема 5. Аналіз, прогнозування та профілактика травматизму і професійних захворювань на виробництві. 5.1. Безпечні й шкідливі виробничі фактори. 5.2. Група технічних нещасних випадків і проф. захворювань. 5.3. Безпечні й шкідливі виробничі фактори. 5.4. Методи аналізу стану охорони праці.	6	2	-	-	-	-	4	O11, ст.110-120
5	Самостійна робота 5.5. Профілактика виробничого травматизму.	4	-	-	-	-	-	4	O11, ст.120-125

	5.6. Визначення ефективності заходів і засобів профілактики виробничого травматизму												
	5.7. Стимулювання охорони праці.												
	5.8. Профілактика виробничого травматизму.												
	5.9. Стимулювання охорони праці.												
	Тема 6. Державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.	6										4	
6	6.1. Закон про страхування від нещасних випадків.	2											011, ст. 125-130
	6.2. Об'єкт страхування. Суб'єкт страхування.												
	6.3. Страхування за трудовим договором.												
	Самостійна робота	4											011, ст. 130-133
	6.4. Підстави для оплати втраченого часу від нещасних випадків.												
	6.5. Фонд соціального страхування.												
	Тема 7. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.	6										4	
7	7.1. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до промислових підприємств, виробничих приміщень та організації праці на робочому місці.	2											011, ст. 147-149
	7.2. Вимоги до розміщення та планування території підприємства.												
	7.3. Ширина санітарно-захисної зони підприємства, виробничих приміщень та об'єктів (по класам)												
	7.4. Планування території підприємств.												
	Самостійна робота	4											011, ст. 149-150
	7.5. Водопостачання.												
	7.6. Каналізація.												

8	<p>Тема 8. Мікроклімат робочої зони. 8.1 Основні параметри клімату. 8.2. Загальні положення. 8.3. Дія параметрів мікроклімату на людину. 8.4. Фізіологічні зміни в організмі. 8.5. Загальні заходи та засоби нормалізації мікроклімату та теплозахисту. 8.6. Очищення повітряного середовища. Самостійна робота. 8.7. Категорії робіт за ступенем важкості. 8.8. Оптиміальні мікрокліматичні умови. 8.9. Забруднюючі речовини, нормування, дія на людину.</p>	6	2	-	-	-	-	4	011, стр 150-155
9	<p>Тема 9. Освітлення виробничих приміщень. 9.1 Світлові випромінювання. 9.2. Основні світлотехнічні поняття та одиниці. 9.3. Види виробничого освітлення</p> <p>Самостійна робота. 9.4. Основні вимоги до виробничого освітлення. 9.5. Експлуатація освітлювальних установок.</p>	6	2	-	-	-	-	4	011, ст 186-188
10	<p>Тема 10. Виробничий шум. 10.1 Захист від шуму у виробничому середовищі. 10.2. Загальні положення. 10.3. Дія шуму на людину. 10.4. Механічний шум. 10.5. Аерогідродинамічний шум.</p> <p>Самостійна робота.</p>	6	2	-	-	-	-	4	011, ст 200-220
		4	-	-	-	-	-	4	011 ст. 220-240

	10.6.Звуковий тиск. 10.7.Звукоізолююча властивість матеріалів. 10.8.Захист від шумів.	6	2	-	-	-	-	4	O11, ст. 240-255
11	Тема11.Захист від вібрацій та випромінювані. 11.1.Вплив вібрації на людину. 12.2.Джерело виникнення локальної вібрації 12.3.Методи гігієнічної оцінки та нормативні параметри виробничої вібрації.. Самостійна робота. 12.4.Гранично-допустимі рівні локальної вібрації 12.5.Методи захисту від вібрацій	2	2	-	-	-	-	4	O11, ст. 255-260
12	Тема12. Основи безпеки виробництва. 12.1.Загальні вимоги безпеки до виробничого обладнання та технологічних процесів. 12.2. Безпечне виробниче обладнання. 12.3..Безпечні технологічні процеси. 12.4. Організація безпечного виконання робіт. 12.5. Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт і переміщення вантажів. Самостійна робота. 12.6 Комплексна механізація й автоматизація виробництва.	6	2	-	-	-	-	4	O11, ст 260-273
13	Тема13. Електробезпека. 13.1.Основні визначення, нормативна база проблем електробезпеки. 13.2.Основні визначення. Основні нормативні документи. 13.3.Актуальність проблем електробезпеки.	4	2	-	-	-	-	2	O11, ст. 278-314

	Особливості електроштрамагнізму. 13.4. Дія електричного струму на організм людини. 13.5. Наслідки дії електричного струму на людину.	2	-	-	-	-	2	011, ст.314-320
	Самостійна робота. 13.6. Вимоги виробничих приміщень з питань електробезпеки. 13.7. Система технічних засобів і заходів з електробезпеки.	6	2	-	-	-	2	
14	Тема 14. Пожежна безпека 14.1. Основні поняття та значення пожежної небезпеки. 14.2. Основні терміни та визначення. 14.3. Пожежна безпека об'єкта.. 14.4. Причини та наслідки пожеж. 14.5. Система протипожежного та протиповухового захисту. 14.6. Засоби пожежогасіння. Самостійна робота. 14.7. Сучасний стан і рівень пожежної безпеки в Україні. 14.8. Навчання з питань пожежної безпеки.	4	4	-	-	-	-	011, ст.322-373
	Консультація	2	-	-	-	-	2	011, ст.373-375
	Екзамен	6						
	Всього годин	90	30				52	

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

1. Яка основна мета охорони праці в будівництві?
2. Який нормативний документ регулює охорону праці в Україні?
3. Хто несе відповідальність за організацію охорони праці на підприємстві?
4. Що входить до складу служби охорони праці на підприємстві?
5. Який документ складається при розслідуванні нещасного випадку на виробництві?
6. Який орган здійснює державне управління охороною праці?
7. Що є основною причиною виробничого травматизму?
8. Який вид страхування передбачає компенсацію у разі професійного захворювання?
9. Що вивчає виробнича санітарія?
10. Який параметр характеризує мікроклімат робочої зони?
11. Який рівень освітлення вважається оптимальним для офісної роботи?
12. Який рівень шуму вважається допустимим для тривалої роботи?
13. Який засіб захисту використовується при роботі з вібраційним обладнанням?
14. Що є основним принципом електробезпеки?
15. Який клас вогнегасника використовується для гасіння електрообладнання?
16. Які основні обов'язки працівника щодо охорони праці?
17. Які права має працівник у сфері охорони праці?
18. Що таке інструктаж з охорони праці?
19. Які види інструктажу з охорони праці існують?
20. Хто проводить первинний інструктаж на робочому місці?
21. Яка періодичність проведення повторного інструктажу?
22. Що таке професійне захворювання?
23. Які документи оформлюються при виявленні професійного захворювання?
24. Хто проводить розслідування нещасного випадку на виробництві?
25. Які етапи включає розслідування нещасного випадку?
26. Що таке акт форми Н-1?

27. Які заходи вживаються після розслідування нещасного випадку?
28. Що таке аналіз виробничого травматизму?
29. Які методи прогнозування травматизму використовуються?
30. Які профілактичні заходи запобігають професійним захворюванням?
31. Які основні причини виникнення аварій на будівельному майданчику?
32. Які дії слід виконати при виявленні аварійної ситуації?
33. Що таке аварія на виробництві?
34. Які документи оформлюються при аварії на підприємстві?
35. Хто проводить розслідування аварій?
36. Які наслідки можуть виникнути внаслідок аварії?
37. Які заходи запобігають аваріям на будівництві?
38. Що таке державне соціальне страхування?
39. Які види страхових виплат передбачає соціальне страхування?
40. Хто має право на страхові виплати у разі нещасного випадку?
41. Які документи необхідні для отримання страхових виплат?
42. Які органи здійснюють контроль за соціальним страхуванням?
43. Що таке фізіологія праці?
44. Які фактори впливають на працездатність людини?
45. Які основні принципи гігієни праці?
46. Які основні завдання виробничої санітарії?
47. Які шкідливі фактори впливають на здоров'я працівників?
48. Що таке мікроклімат виробничого середовища?
49. Які параметри визначають мікроклімат робочої зони?
50. Як впливає температура на працездатність працівника?
51. Яка оптимальна вологість повітря в робочій зоні?
52. Яка допустима швидкість руху повітря на робочому місці?
53. Які джерела виробничого шуму існують?
54. Який рівень шуму вважається шкідливим для здоров'я?
55. Які засоби захисту від шуму використовуються?
56. Що таке вібрація у виробничому середовищі?
57. Які наслідки впливу вібрації на організм людини?

58. Які засоби захисту від вібрації застосовуються?
59. Які види випромінювання можуть бути на виробництві?
60. Які засоби захисту від шкідливого випромінювання використовуються?
61. Які вимоги до освітлення виробничих приміщень?
62. Які види освітлення використовуються на підприємствах?
63. Що таке природне освітлення?
64. Що таке штучне освітлення?
65. Який рівень освітленості необхідний для точних робіт?
66. Як впливає недостатнє освітлення на безпеку праці?
67. Які джерела світла використовуються у виробничих умовах?
68. Що таке виробничий шум?
69. Які основні джерела шуму на будівництві?
70. Як шум впливає на здоров'я працівника?
71. Які норми рівня шуму встановлені для робочих місць?
72. Які засоби індивідуального захисту від шуму існують?
73. Що таке вібрація і як вона виникає?
74. Які види вібрації бувають у виробничому середовищі?
75. Які заходи зменшують вплив вібрації на працівника?
76. Які види випромінювання можуть бути небезпечними на виробництві?
77. Як впливає ультрафіолетове випромінювання на організм людини?
78. Які засоби захисту використовуються від інфрачервоного випромінювання?
79. Що таке іонізуюче випромінювання?
80. Які джерела іонізуючого випромінювання можуть бути на будівництві?
81. Які засоби індивідуального захисту застосовуються при роботі з випромінюванням?
82. Що таке безпека виробничого процесу?
83. Які основні принципи безпеки праці?
84. Які небезпечні фактори можуть виникати під час будівельних робіт?
85. Які заходи запобігають падінню працівників з висоти?
86. Які засоби захисту використовуються при роботі на висоті?
87. Що таке електробезпека?

88. Які основні правила електробезпеки?
89. Які класи електрозахисту існують?
90. Які дії слід виконати при ураженні електричним струмом?
91. Що таке пожежна безпека на виробництві?
92. Які основні причини виникнення пожеж на будівництві?
93. Які засоби пожежогасіння використовуються на підприємствах?
94. Які класи пожеж існують?
95. Які дії слід виконати при виникненні пожежі?
96. Хто відповідає за пожежну безпеку на підприємстві?
97. Які нормативні документи регулюють пожежну безпеку?
98. Які системи автоматичного пожежогасіння застосовуються?
99. Які вимоги до евакуаційних шляхів у разі пожежі?
100. Які профілактичні заходи запобігають виникненню пожеж?

6. ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Технології навчання:

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких:

- словесний метод (лекція, співбесіда)
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій і демонстрацій, презентації);
- робота з навчальною літературою (конспектування);
- відео метод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні)
- самостійна робота.

Методи оцінювання:

- усне або письмове опитування;
- контрольна робота, залік, екзамен;

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

7.1. Шкала оцінювання результатів навчання за національною системою :

Національна шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння та навички
«Відмінно»	Здобувач навчальної дисципліни «Охорона праці» вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці в стандартних ситуаціях (виконання завдань, практичних робіт), наводить аргументи на підставі своїх думок. Студент самостійно оцінює різні явища, факти, виявляючи особисту позицію щодо них, знаходить джерела інформації і використовує одержані знання і уміння під час виконання практичних завдань.	Здобувач навчальної дисципліни «Охорона праці» самостійно виконує практичні завдання, здатний проаналізувати та узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних завдань студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу, його дії вирізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
«Добре»	Здобувач навчальної дисципліни «Охорона праці» може застосовувати знання в стандартних ситуаціях, за допомогою викладача аналізує одержані результати під час розв'язування певної задачі. Уміє пояснити явища, здійснювати аналіз, узагальнювати знання, систематизувати їх, робити висновки, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача; допускає поодинокі недоліки в послідовності викладу теоретичного матеріалу; його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Здобувач навчальної дисципліни «Охорона праці» самостійно виконує практичні завдання, володіє базовими навичками з виконання практичних завдань, може самостійно виконати завдання, але не завжди здатний провести узагальнення та аналіз результату.
«Задовільно»	Здобувач навчальної дисципліни «Охорона праці» може сформулювати за допомогою викладача основні положення теорії, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може; без пояснень наводить приклади, що ґрунтуються на власних спостереженнях, матеріалах підручника, розповідях	Здобувач навчальної дисципліни «Охорона праці» допускає виправлення, помилки у виконанні практичних завдань. Може робити висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи, викладає матеріал не досить повно

	викладача, виявляє знання і розуміння основних положень (законів, теорій). Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними	
«Незадовільно»	Здобувач навчальної дисципліни «Охорона праці» не виявляє знання і розуміння основних положень тем курсу, непослідовно викладає матеріал. Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, у відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими поняттями та визначеннями курсу.	Здобувач навчальної дисципліни «Охорона праці» допускає грубі помилки при виконанні практичних завдань; виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу

7.2. Шкала оцінювання результатів навчання за системою ЄКТС:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю недоліків)
64-73	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)

60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	незадовільно	F X	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела інформації:

1. Закон України «Про охорону праці».
2. Закон України «Про пожежну безпеку».
3. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
4. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
5. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
6. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».
7. НАОП 0.00-4.09-07. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства. Наказ 8. Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. №55.
9. НПАОП 0.00-4.11-07. Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці. Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. №56.
10. НАОП 0.00-4.21-04. Типове положення про службу охорони праці. Наказ Держнагляддохоронпраці від 15.11.2004 р. №255.
11. Ткачук К.Н., Халімовський М.О., Зацарний В.В. та ін. 12. Основи охорони праці: підручник. - К.: Основа, 2011. - 474 с.
12. Ткачук К. Н., Зацарний В. В., Каштанов С.Ф. та ін. Охорона праці та промислова безпека: навч. посіб. - К.: Лібра, 2010. - 559 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Третьяков О.В., Зацарний В.В., Безсонний В.Л. Охорона праці: Навчальний посібник з тестовим комплексом на CD/ за ред. К.Н. Ткачука. - К.: Знання, 2010. - 167 с. + компакт-диск.
2. Третьякова Л.Д., Литвиненко Г.Є. Засоби індивідуального захисту; виготовлення та застосування: навч. посіб.. - К.: Лібра, 2008. - 317 с.
3. ДСТУ 2293-99. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять.

4. НПАОП 0.00-1.28-10 Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин. Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. №65.
5. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.003-74 (1999) ССБТ Опасные и вредные производственные факторы. Классификация.
6. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.230-2007 ССБТ. Системи управління охороною праці. Загальні вимоги.
7. ДБН 2.09.04-87 Адміністративні та побутові будівлі.
8. ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення.
9. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфра-звуку.
10. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації.
11. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.

Інформаційні ресурси

1. Головна | Державна інспекція архітектури та містобудування України
(diam.gov.ua)
2. Міністерство Реінтеграції (<https://minre.gov.ua/>)
3. Бібліотека електронних навчальних посібників Луцького НТУ. Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://lib.lntu.info/books/fbd/mbg/2011/11-10/page13.html>.
4. Сайт ІФУПіКДГ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://iful.edu.ua>
5. Сайт ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>.

